

Zbornik sudske prakse

Predmet C-408/12 P

**YKK Corporation i dr.
protiv
Europske komisije**

„Žalba – Zabranjeni sporazumi – Tržišta patentnih zatvarača i drugih zatvarača i strojeva za pričvršćivanje – Uzastopna odgovornost – Zakonska maksimalna visina novčane kazne – Članak 23. stavak 2. Uredbe br. 1/2003 – Pojam ‚poduzetnika‘ – Osobna odgovornost – Načelo proporcionalnosti – Odvratajući množitelj“

Sažetak – Presuda Suda (drugo vijeće) od 4. rujna 2014.

- Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Kriteriji – Stvarni utjecaj na tržište – Neodlučujući kriterij*
(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.)
- Žalba – Nadležnost Suda – Preispitivanje, zbog razlogâ pravičnosti, ocjene Općeg suda o iznosu novčanih kazni izrečenih poduzetnicima koji su povrijedili pravila o tržišnom natjecanju iz Ugovora – Isključenje*
(čl. 256. i 261. UFEU-a; Statut Suda, čl. 58.; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 1. i čl. 31.)
- Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Kriteriji – Smanjenje novčane kazne kao posljedica suradnje predmetnog poduzetnika – Pretpostavke – Diskrecijska ovlast Komisije – Isključenje dvostruke nagrade za iste podatke*
(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.; komunikacije Komisije 96/C 207/04, dijelovi C i D, i 2002/C 45/03, t. 21. i 23.)
- Žalba – Razlozi – Pogrešna ocjena činjenica – Nedopuštenost – Kontrola ocjene činjenica i dokaza od strane Suda – Isključenje osim u slučaju iskrivljavanja*
(čl. 256. UFEU-a; Statut Suda, čl. 58. podst. 1.)
- Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Najviši iznos – Izračun – Prihod koji treba uzeti u obzir – Poduzetnik kojega je preuzeo drugi poduzetnik koji je u trenutku povrede bio zasebni gospodarski subjekt – Uzimanje u obzir prihoda svakog od tih gospodarskih subjekata*
(čl. 81. UEZ-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.)
- Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Preventivni učinak – Uzimanje u obzir veličine i sveukupnih resursa kažnjenog poduzetnika*
(čl. 81. UEZ-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.)

7. *Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određivanje – Najviši iznos – Razlika između gornje granice i preventivnog učinka novčane kazne*

(čl. 81. UEZ-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.)

8. *Žalba – Žalba prihvaćena kao osnovana – Odlučivanje žalbenog suda o meritumu spora – Uvjet – Spor o kojem se može konačno odlučiti*

(Statut Suda, čl. 61. podst. 1.)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 26.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 29.)

3. I Obavijest Komisije o nenametanju ili smanjenju novčanih kazni u slučajevima kartela iz 1996., dijelovi C i D, i Obavijest Komisije o oslobađanju od novčanih kazni i njihovu smanjenju u slučajevima kartela iz 2002., točke 21. i 23., zahtijevaju, kao uvjet za ostvarivanje smanjenja novčane kazne koja bi inače bila nametnuta, da poduzetnici o kojima je riječ dostave Komisiji dokaze koji pridonose utvrđivanju povrede. U tom smislu, podaci koji ne ispunjavaju uvjet prema kojem poduzetnici moraju pridonijeti utvrđivanju postojanja povrede, u smislu Obavijesti o suradnji iz 1996., ne mogu predstavljati dokaze koji daju značajnu dodanu vrijednost s obzirom na dokaze koje Komisija već posjeduje u smislu točke 21. Obavijesti o suradnji iz 2002.

Pored toga, poduzetnici o kojima je riječ ne mogu tražiti ostvarivanje pogodnosti dvostruke nagrade za iste podatke, odnosno one na temelju kojih su već ostvarili djelomično oslobađanje za razdoblje na koje se odnose, ako ti podaci nisu donijeli, za kasnije razdoblje, nikakvu dodanu vrijednost za istragu Komisije.

(t. 42., 43., 47.)

4. Vidjeti tekst odluke.

(t. 44.)

5. Kada poduzetnika kojeg Komisija smatra odgovornim za povredu članka 81. EZ-a, preuzme drugi poduzetnik unutar kojeg on kao podružnica zadrži svojstvo zasebnog gospodarskog subjekta, Komisija mora uzeti u obzir prihod svakog od tih gospodarskih subjekata za primjenu, ako je to prikladno, gornje granice od 10% ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini, određene člankom 23. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1/2003.

Dakle, u slučaju kada dva društva predstavljaju dva zasebna subjekta prije nego što jedno postane podružnica drugoga, ona se ne mogu smatrati istim poduzetnikom, čija su se struktura i financijski kapacitet razvili tijekom vremena, o kojem je riječ tijekom razdoblja trajanja povrede.

U tom smislu, cilj je utvrđivanja, u članku 23. stavku 2., gornje granice od 10% prihoda svakog poduzetnika koji je sudjelovao u povredi osobito izbjeći da izricanje novčane kazne u iznosu većem od te gornje granice nadiđe platežnu mogućnost poduzetnika na datum utvrđivanja njegove odgovornosti za povredu i izricanja novčane kazne. To utvrđenje podržava članak 23. stavak 2. druga alineja Uredbe br. 1/2003, koji zahtijeva, u odnosu na gornju granicu od 10%, da se ona izračunava na temelju financijske godine koja prethodi godini odluke Komisije kojom se sankcionira povreda. Takav zahtjev

se doista poštuje kada se, kao u ovom slučaju, ta gornja granica utvrđuje samo na temelju prihoda podružnice, glede novčane kazne koja je isključivo njoj izrečena, u odnosu na razdoblje prije njezina preuzimanja od strane društva majke.

Isto tako, društvo se ne može smatrati odgovornim za povrede koje su njegove podružnice samostalno počinile prije datuma njihova preuzimanja, pri čemu te potonje moraju same odgovarati za svoje nezakonito ponašanje prije tog preuzimanja, dok se društvo koje ih je preuzelo ne može smatrati odgovornim.

(t. 60.-65.)

6. Pojam „odvratanje“ jedan je od elemenata koje treba uzeti u obzir kod izračuna iznosa novčane kazne koju treba odrediti za povredu pravila tržišnog natjecanja. U tom smislu odnos između, s jedne strane, veličine i ukupnih resursa poduzetnika i, s druge strane, potrebe da se osigura preventivan učinak novčane kazne ne mogu se osporiti. Naime, željeni učinak na poduzetnika opravdava uzimanje u obzir veličine i cjelokupnih resursa tog poduzetnika kako bi se novčanoj kazni osigurao dovoljno odvraćajući učinak, pri čemu sankcija ne smije biti zanemariva u odnosu na, osobito, financijske sposobnosti navedenog poduzetnika. Iz toga slijedi da, u svrhu izricanja novčane kazne u iznosu koji bi mogao odvratiti odnosne poduzetnike od činjenja budućih povreda pravila prava tržišnog natjecanja Unije, treba uzeti u obzir veličinu i ukupne resurse potonjih u vrijeme donošenja pobijane odluke.

(t. 84.-86.)

7. Svrha gornje granice novčane kazne od 10% prihoda, predviđene člankom 23. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1/2003., izrečene poduzetniku zbog povrede pravila tržišnog natjecanja, jest prilagoditi iznos novčane kazne izrečene za povredu gospodarskoj sposobnosti odgovornog poduzetnika, čak i ako je referentno razdoblje za izračun prihoda koje treba uzeti u obzir fiskalna godina koja prethodi godini donošenja odluke Komisije kojom je izrečena sankcija za tog poduzetnika.

Nasuprot tomu, bitna svrha traženja odvraćajućeg učinka novčane kazne jest discipliniranje budućih ponašanja gospodarskih subjekata na koje se odnosi odluka Komisije. Takav učinak mora nužno nastati u odnosu na poduzetnika o kojem je riječ, u stanju u kojem se nalazi u trenutku donošenja ove odluke.

(t. 90., 91.)

8. Vidjeti tekst odluke.

(t. 95.)